ΣΤΟΡΙΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΑΙ ΠΑΛΑΙΑΙ ΠΑΤΡΑΙ

Ἐκστρατεία τῶν Ἐνετῶν κατὰ τῶν Πατρῶν τῷ 1687. Τοῦρκοι καὶ Ἐνετοὶ καταλαμβάνουν ἐπι-καίρους θέσεις πρὸ τῆς πόλεως

Τοῦ κ. Π. ΣΤΕΡΓΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Οἱ διοικοῦντες τὸν Ἐνετικὸν στρατὸν στρατάρχης Φραγκίσκος Μορεζίνης, ὁ Σουηδὸς κόμης Καλινιγκμαρκ καὶ ἄλλοι στρατηγοὶ προητοιμάζοντο τὴν 8 Ἰουλίου 1687 ἐν Κλιμένῳ τῆς Ζακύνθου διὰ τὴν ἐκστρατείαν κατὰ τῶν Πατρῶν.

Τὸ χρονικὸν τοῦ Ζακυνθίου Μάτεση ἀναφέρει ὅτι «τὴν 8 Ἰουλίου ἤρθε ἕνα καΐκι ἀπὸ τὸν Ἐκλίμενο ὅπου εἶναι ἡ ἁρμάδα καὶ εἶπε πὼς ὁ ἀφέντης ὁ καπετὰν Τζενεράλες (Μορεζίνης) ἐμπαρκάρει τὸλαὸ καὶ τὰ ἄλογα, μπένπις καὶ ὅλα τὰ πραπαραμέντα γιὰ νὰ πάγη στὸν Ἔπακτο — τὴν 11 Ἰουλίου ἤμβραν Δευτέραν ξανοίξαμε ἀπὸ τὸ κάστρο τὴν ἁρμάδα ὅπου πήγαινε στὴν Πάτρα.»

Ἐπὶ τοῦ Ἐνετικοῦ στόλου ἐπέβαινον 8.000 πεζοὶ καὶ 1.400 ἱππεῖς. Μετὰ τῶν Ἐνετῶν συνεστράτευον ὡς ἐθελονταὶ καὶ πολλοὶ Ἑπτανήσιοι, συγκροτήσαντες σώματα ἰδίας δαπάνης

Ἀνακληθέντος τοῦ Ἰσμαὴλ πασᾶ διορισθὴ σερασκέρης τῆς Πελοποννήσου ὁ Ἀχμὲτ πασᾶς, ὅστις στρατοπεδεύσας εἰς Πάτρας ἀνήγειρεν ἐπὶ τῆς παραλίας χαρακώματα καὶ πύργους ἰδίᾳ νὰ παρεμποδίσῃ ἀπόβασιν τῶν χριστιανῶν εἰς τὴν Ἀχαΐαν.

Ὁλόκληρος τοῦ Ἐνετικοῦ στρατοῦ ἐπεβιβάσθησαν τὰ Ἐνετικὰ στρατεύματα εἰς Πάτρας εἰς ἀπόστασιν 2 λευγῶν Γαλλικῶν ἀπὸ τοῦ φρουρίου καὶ ἐν τέταρτον λεύγας ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ χαρακώματος.

Ὁ σερασκέρης διέταξε 3000 ἱππεῖς νὰ σπεύσουν ἀμέσως καὶ νὰ προσβάλωσι τοὺς Ἐνετούς. Καταφθάσαντες δὲ ἐκεῖ ἀπέτυχαν κατὰ τῆς δεξιᾶς πτέρυγος τοῦ πεζικοῦ, συγκροτουμένης ἐκ Σκλαβούνων καὶ Βρουναβίκων, ἀλλὰ μετὰ μικρὰν ἀντίστασιν ἀπεδιώχθησαν ἀφήσαντες ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης 20 νεκροὺς. Ἐκ τῶν Ἐνετῶν δὲ ἐφονεύθησαν δύο καὶ ἐπληγώθησαν ἕπτά.

Τὴν ἑπομένην ἡμέραν 13 Ἰουλίου συγκροτηθέντος πολεμικοῦ συμβουλίου ἀπεφασίσθη ποίαν ὁδὸν ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσωσι γιὰ νὰ προσβάλωσι τὸν ἐχθρὸν καὶ ἀποδιώξωσι τὸν σερασκέρην. Ὁ δὲ Μορεζίνης πληροφορηθεὶς ὅτι εἰς τὰ παράλια τῆς Ναυπάκτου εὑρίσκοντο πολυάριθμα πλοιάρια Ἑπτανησίων μεταφέροντα τροφὰς καὶ ζωοτροφίας διὰ τοὺς Τούρκους τῶν Πατρῶν, διέταξε τὸν Βενέδικτον Σανεοῦδον, πλοίαρχον τοῦ Ἀδριατικοῦ, ἵνα, διελθὼν ὑπὸ τὸ πῦρ τῶν φρουρίων Ρίου καὶ Ἀντιρρίου, διακόψῃ πᾶσαν συγκοινωνίαν μετὰ ἰτῶν ἐν Πάτραις Τούρκων καὶ τιμωρήσῃ τοὺς καπήλους ἐκείνους.

Ὁ Σανεοῦδος συνοδευόμενος καὶ ἀπὸ ἓξ κάτεργα (πολεμικὰ ἢ ληστρικὰ μεσαιωνικὰ πλοῖα), ἐκ τῶν ὁποίων ἦν ἥτο τὸ τοῦ Ζακυνθίου ἱππότου Ἀγησιλάου Σιγούρου, κατώρθωσε τὴν νύκτα τῆς 13 Ἰουλίου νὰ διαπεράσῃ ἀβλαβὴς τὸν περθμὸν ἀφοῦ ἐκινοδυνεβολήθη λυσσωδῶς ὑπὸ τῶν δύο φρουρίων, καὶ ἀποδιώξας τὰ πλοιάρια ἔμεινε περιπολῶν ἐντὸς τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου.

Τὸ χρονικὸν Μάτεση γράφει «ὅτι ἦρθε μία Ταρτάνα (ἀνεμόστρατα, εἰς τὴν Ζάκυνθον) ἀπὸ τὴν ἁρμάδα καὶ εἶπε πῶς ἐμπήκανε 7 κάτεργα στὸν κόρφο τοῦ Ἐπάκτου καὶ 5 γαλιότες (ταχύπλοια σκάφη) καὶ ἐπιάσαν μία λέντρα μὲ 150 Τούρκους ὅπου τοὺς ἐπέρναν στὴν Πάτρα καὶ ἐχύσανε ξῆ ὁκτὼ γαλιότας».

Συγχρόνως καὶ ὁ Ἐνετικὸς στρατὸς ἔφθασε τὴν μεσημβρίαν τῆς 14 Ἰουλίου καὶ παρετάχθη ἀπέναντι τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου. Ὁ σερασκέρης ἤδη ἐστρατοπεδευμένος ἐπὶ καλῆς τοποθεσίας ἔχων ὄπισθεν μὲν τὰς Πάτρας καὶ ἔμπροσθεν μέγα βαλτῶδες μέρος.

Π. Στεργιανόπουλος
(Καθηγητὴς)

Ὁ ἰατρὸς ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ εἰδικὸς θυμα-τιολόγος δέχεται καθ' ἑκάστην 4—8 ἐν τῷ Ἰατρείῳ του ὁδὸς Ἀθανασίου Διάκου ἀριθ. 30 ὡς καὶ ἐπὶ συνεντεύξει ἀριθ τηλ. 35-58

Μικρὰ νέα

Μεγάλη ἀκαταστασία τοῦ καιροῦ τὰς τελευταίας ἡμέρας.

—Ἐνῷ ἠκούοντο μπουμπουνητὰ καὶ ἔπεφταν ψιχάλες βροχῆς, σὲ λίγο ἄρχιζε καὶ πάλιν τὸ λιοπύρι.

—Τὸ περιεργότερον εἶναι ὅτι ἐνῷ εἰς Πάτρας ἦταν ξάστερος ὁ οὐρανός, εἰς γειτονικὰ προάστεια εἶχε βρέξει γιὰ καλά.

—Ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ ἀφοῦ μόλις τώρα ἄρχισε τὸ καλοκαῖρι, ἀποκλείεται νὰ βγῇ γιὰ ἐφέτος τούλάχιστον, σωστὴ ἡ παροιμία τοῦ «ἀπὸ Αὔγουστο χειμῶνα».

—Κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς ἑβδομάδος ποὺ ἐπέρασεν ἦσαν τὰ κρούσματα τύφου εἰς Ἠλείαν, ἕνα μηνιγγιτιδος ἐδῶ, ἡ ἐμφάνισις ἀκρίδας εἰς Αἰτωλοακαρνανίαν καὶ ἡ ὑποτίμησις, συνεχιζομένη ἀπὸ ἡμερῶν τῶν φροῦτων.

—Στὴν Ἀμερικὴ—ποῦ ἀλλοῦ—οἱ οἶκοι μόδας λανσάρουν ἀπὸ τενοσένα γυναικεῖο καπέλλο ποὺ χρησιμεύει καὶ γιὰ ραδιόφωνο.

—Μοιάζει μὲ κάσκαν ἐξερευνητοῦ ζούγκλας, ἔχει δύο κεραΐες καὶ ἕνα συμπλήρωμα,—σὰν περικεφαλαία — μὲ εἰδικὸ μηχάνημα ἀνεμιστῆρος!

—Λέγεται ὅτι τὸ ἐξωφρενικὸ αὐτὸ καπέλλο σημειώνει κατανάλωσι.

—Ἕνα τυπογραφικὸ λάθος εἰς ἐπαρχιακὴν ἐφημερίδα ἔκαμε τὸ Πρωτοδικεῖον τῆς πόλεως—ὅπου ἐκδίδεται ἡ ἐφημερίς—ἐρωτοδικεῖον.

—Τὸ «Π» ἔγινε «Ε».

—Ἕνα ἄλλο τρομερὸ λάθος ἔγινε εἰς ἐφημερίδα τῶν Καλαμῶν.

—Δύο «ἀδελφοὶ λαβέμποροι» ὑπογράφοντες κάποιαν εἰδοποίησιν ἔγιναν «λαθρέμποροι».

—Τέλος εἰς ἄλλην ἐφημερίδα τὰ «θερμὰ συλλυπητήρια εἰς τοὺς οἰκείους» κάποιας μετα-στάσης, ἔγιναν «θερμὰ συγ-χαρητήρια».

—Εἰς τὴν Τουρκίαν ἐσημειώθη ρεκόρ κατὰ τὴν διάρκειαν ἑνὸς ἐγκλήματος.

—Ἕνας ὑποθηματοποιὸς ἐφόνευσε τὴν φίλην του «κατανυ-κόν» 114 φαλτσετιές.

—Τὴν νύκτα ὡρισμένοι ἐπι-βαταὶ πλοίων πουμένουν εἰς τὸν λιμένα μερικὲς ὥρες, θεωροῦν ὁ-ποχρέωσίν των νὰ πάρουν κάτι ὡς ἐνθύμιον ἀπὸ τὴν πόλιν.

—Προτιοῦν δὲ τὰ ἄνθη τῆς πλατείας Τριῶν Συμμάχων.

—Δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ τίποτε νὰ σταματήσῃ τὸ κακό;

Ὁ Ἰατρὸς μικροβιολόγος κ. ΗΛΙΑΣ ΑΡΧΟΝΤΗΣ δέχεται εἰς τὸ ἐργαστήριόν του Κανα κάρη 127.

Ὁ Ἰατρὸς ΓΕΩΡΓ. Ν. ΜΠΙ-ΜΠΗΣ καὶ ἡ **ὀδοντίατρος ΜΑΡΙΚΑ ΜΠΙΜΠΗ** δέχονται Παντανάσσης 48 τηλ. 22—58

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΓΙΑΛΕΛΗΣ Ἰατρὸς Παθολόγος δέχεται ἐν τῷ Ἰατρείῳ του Ρήγα Φερραίου 68. Τηλέφ. 33—92.

Ὁ ἀφροδισιολόγος—δερματο-λόγος Ἰατρὸς ΜΙΜΗΣ Α. ΚΑ-ΤΣΑΜΠΑΣ δέχεται ὁδὸς Φι-λελεοῦσιννος 25 τηλ. 28—77.

Διὰ τὰς ΚΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΑΣ

Μία καλὴ συμβουλὴ ἑνὸς εἰδικοῦ ὁδηγεῖ ἀσφαλῶς στὴν ἐπιτυχία.

Κυρίες καὶ δεσποινίδες.

Πρὶν προβῆτε στὴν κοπὴ τῶν μαλλιῶν σας, συμβουλευθῆτε τὸν καλλιτέχνην ΑΝΔΡΕΑΝ. Εἴκοσι χρόνια πείρας εἶναι ἐγγύησις διὰ τὴν ἐπιτυχίαν στὴν ἐκκοπὴν τῶν μαλλιῶν καὶ στὴν δημιουρ-γία μιᾶς περμανάντ μὲ ὅλα τὰ νέα φάρμακα.

Κομμώσεις

ΑΝΔΡΕΟΥ ΤΣΕΛΛΗ

Ἁγ. Νικολάου 29 Τηλ. 27—49

ΣΑΤΥΡΕΣ

Πειρασμοί

Γιὰ τὸν ἄντρα της τὸ Νάσο... Τὸ χρυσό της νοικοκύρη... Χρι-στιανὴ ἡ κυρά—Βάσω.., κρέμασε στὸ μοναστῆρι... σκαλιστὸ λιβανι-στῆρι...

Βλέπεις, μ' ὅλο τὸ πολὺ τὸ βιός τους... Μαράζι κρύβουνστὴν καρδιά... ποὺ δὲ καρπίσανε παι-διά... Κι' ἔτσι δυὸ γλαστροῦλες, εἶν' οἱ δυὸ τους... Αὐτὴ' ναι ἡ ἁρμαπαρόριζα κι' ὁ Νάσος της ὁ δυόσμος... Ἀλλὰ τί σοῦ εἶναι ὁ κόσμος!..

Ἐπειδὴ στὸ μοναστῆρι... Πῆγε τὴ μιὰ, τὰμα τὸ λιβανιστῆρι... Καὶ τὴν ἄλλη μὲ τὴ σαρακοστή·.. νὰ προσκυνήσῃ καὶ ν' ἀνασπα-στῇ... Τὴν τρίτη γιὰ νὰ διαβα-στῇ... Τὴν τετάρτη ζστὰ πεθαμέ-να της σιμιγδαλένιο προσφορά-κι... καὶ νὰ φιλήσῃ καὶ τοῦ πα-πούλη τὸ χεράκι... Ὕστερα νὰ πάῃ λάδι, λιβάνι καὶ κεράκι... Καὶ τὴ στερνὴ νὰ μυρωθῇ... κι' ἐκείνη ποὺ πῆγε νὰ' ξομολογη-θῇ... καὶ σὰν ποὺ εἶναι ἁμαρτω-λή... καθυστέρησε λιγάκι στοῦ γουμένου τὸ κελί...

Ἄρχισε νὰ λέῃ πῶς τὸ ποιὸν της εἶναι διφορούμενο... καὶ πῶς πάει καὶ ξαναπάει γιὰ νὰ βλέπῃ τὸν... ἡγούμενο!.. Ὁ Θεὸς φυλάξῃ... Αὐτὴ πῶχει τὸν ἄντρα της μὴ βρέξῃ καὶ μὴ... στάξῃ...

Κι' ὅλοι... λὲς καὶ εἶναι οἱ δια-βόλοι... τῆς φωνάζουν... τὴν πει-ράζουν... καὶ πολὺ τήνε κολά-ζουν... Βάσω, Βάσω, κυρὰ Βάσω... μὴ τὰ βάνεις μὲ τὸ ράσο.., γιατὶ ἂν κάνῃ καὶ φουσκώσῃ... Οὔτε κι' ἔξω ἀπὸ μᾶς θὰ μπορῇ νὰ σὲ γλυτώσῃ...

Εὐτυχῶς ἡ κακομοῖρα... ποὺ τὴ φώτισε ἡ Παρθένα ἡ Σωτήρα... Καὶ γιὰ τέτοιους πειρασμούς.., Ἔμαθε νὰ λέῃ ἀπ' ἔξω ὅλους τοὺς ἐξορκισμούς...

Κι' ἐπὶ τέλους τί νὰ κάνῃ; Γιὰ τὸν ἄντρα της τὸ Νάσο... Τὸ χρυσό της νοικοκύρη... Θέλει καὶ δὲ θέλει ἡ Βάσω... ἂν συμβῇ καὶ κάτι τέτοιο; Δικό της θὰ 'ναι τὸ ποτῆρι!..

Ρίτα Ν. Σαρδελιάνου

ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ

Ὁ Δήμαρχος Πατρέων διακηρύττει ὅτι :

Ἐκτίθεται εἰς διαγωνισμὸν μυστικῆς μειοδοτικῆς δημοπρασίαν δι' ἐγγράφων καὶ ἐσφραγισμένων προσφορῶν τὴν 20ὴν τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 11—12 εἰς τὸ Γραφεῖον Δ)νσεως Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Δήμου καὶ ἐνώπιον τῆς ἐπὶ τῶν Δημοπρασιῶν ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς, ἡ προμήθεια ἐλαστικῶν μετὰ τῶν ἀεροθαλάμων των διὰ τὰ Δημοτικὰ αὐτοκίνητα.

Προϋπολογισμὸς δαπάνης δραχ. 29.000

Ὁ Δημαρχῶν Πατρέων
Κ. ΦΑΡΜΑΚΙΔΗΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκία εἰς κεντρικὴ θέσιν εἰς τὴν κάτω πόλιν καὶ εἰς τιμὴν εὐκαιρίας Πληροφορίαι εἰς τὸ ἀρτοπωλεῖον Νικ. Πετροπούλου, Καραϊσκάκη 128.

ΜΟΥΣΙΚΑ ΤΑΛΕΝΤΑ

ΝΕΑΙ ΠΡΟΟΔΟΙ ΤΗΣ Ν. ΤΖΩΡΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Ἴσως καταπατῶ ξένα χωρά-φια θέλοντας νὰ μιλήσω γιὰ τὶς νέες μουσικὲς ἐπιτεύξεις τῆς κ. Ν. Τζωρτζοπούλου. Νομίζω πῶς. ὄχι. Γιατὶ τὰ λόγιά μου δὲν θὰ εἶναι παρὰ ἁπλᾶ, ἡ αἰ-σθητικὴ ἐντύπωση ποὺ μοῦ δη-μιούργησε τὸ ξανάκουσμα τῆς φωνῆς της, στὴν ἐπίδειξη τῆς Σχολῆς τοῦ καθηγητῆ της κ. Κιμ. Τριανταφύλλου στὸν «Παρνασσὸ». Ἴσως ἄλλοι νὰ ποῦν βέβαια, πῶς αὐτὰ τὰ γρά-φει ὁ γιὸς τῆς πρώτης δασκά-λας της γιὰ «ρεκλάμα». Ναί, μὰ ἂν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ποὺ ἐνδι-αφέρονται γιὰ τὴν ἀλήθεια, ἔ-χουν παρακολουθήσει τὴ μου-σικὴ κίνησι ἔστω τῶν Πατρῶν οἱγουρα δὲν θὰ μπορέσουν ν' ἀρνηθοῦν τὶς μεγάλες φωνητι-λὲς ἱκανότητες τῆς κ. Ν. Τζωρ-τζοπούλου. Λοιπὸν ἤμουν ὁ πόνος ἀπὸ τὸν τόπο στὴν αἴ-θουσα τοῦ Παρνασσοῦ κι' ὁ μόνος ποὺ παρακολούθησε ἀπὸ-τόσο κοντὰ μάλιστα, ὅλες τὶς ἐξελικτικὲς βαθμίδες τῆς ἀνά-βασής της. Ἡ πίστη τοῦ ἄξιου καθηγητῆ της τὴν τοποθέτησε δίπλα, στὶς πιὸ τελειωμένες μα-θήτριες, (τὴν μαθήτρια τῶν τεσ-σάρων μηνῶν στὰ χέρια του) γιὰ σὄγκριση. Καὶ ἡ κρίση ἦ-ταν ὑπὲρ αὐτῆς. Ὑπέροχο τέμ-προ, ἄκουσα νὰ λένε. Εὐκαμ-ψία καὶ μουσικότητα σπάνια, χάρη καὶ τεχνικὴ ἀνάλογη. Τρα-γούδησε Σαφὼ καὶ Τραβιάτα. Τὸ πρῶτο ἴσως νὰ μὴ ταίριαζε λέω στὴ ἰδιοσυγκρασία της. Ἡ ἑρμηνεία ὅμως δόθηκε μὲ πλή-ρη ἄνεση καὶ νόηση. Ἡ δύσκο-λη καὶ τεχνικὴ ἄρια τῆς Τρα-βιάτας ἦταν ἀποκαλυπτικὴ γιὰ τὸ καινούργιο κοινόν. Τὰ χαρί-σματα τῆς φωνῆς ποὺ ξέρουμε δείχτηκαν ἐδῶ πλούσια. Τὰ ἐν-θουσιασμένα χειροκροτήματα ἦ-ταν ἡ ἐπισφράγιση τῆς ἐπιτυ-χίας. Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀμ-φιβολία πὼς ἡ κ. Τζωρτζοπού-λου, μὲ τέτοια εὐοίωνα σημεῖα, θὰ φτάσει γρήγορα φηλὲς κορ-φές. Ὅσοι ἀγαπᾶμε ἀληθινὰ τὴν τέχνη, πρέπει καὶ νὰ τὸ εὐ-χηθοῦμε.

Γιῶργος Κάρτερ

Δῆμος Πατρέων
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Εἰδοποιοῦνται οἱ δικαιοῦχοι συγγενεῖς τῶν ὑπὲρ Πατρίδος πεσόντων ἀξιωματικῶν καὶ ὁ-πλιτῶν, τῶν καταγομένων ἐκ τοῦ καθ' ἡμᾶς Δήμου, πίναξ τῶν ὁποίων ἐδημοσιεύθη τὴν 17)6)49 εἰς τὰς ἐγχωρίους ἐ-φημερίδας καὶ οἵτινες δὲν προσ-ῆλθον τὴν 19)6)49 ἵνα παραλάβωσι τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Νομαρ-χοῦντος ἐπιδοθέντα διπλώματα εὐγνωμοσύνης, ὅπως μεριμνή-σωσι διὰ τὴν παραλαβὴν τού-των προσερχόμενοι καθ' ἑκά-στην εἰς τὴν Νομαρχίαν.

Ὁ Δημαρχῶν Πατρέων
Κ. ΦΑΡΜΑΚΙΔΗΣ

Ζητήσατε τὰ ἐπιβληθέντα εἰς τὴν ἀγορὰν προϊόντα τῆς ἀνεγνωρισμένης Ἑταιρίας

«ΚΥΚΝΟΣ»

ΑΝΩΝ. ΕΛΛ. ΕΤ. ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

1) Τομάτα πολτός εἰς δοχεῖα διαφόρων μεγεθῶν 2) Κονσέρβες λαχανικῶν ὅλων τῶν εἰδῶν. 3) Κομπόστες φρούτων (ἀ-χλάδι, βερύκοκο, μῆλο, ροδάκινο κλπ.

ΕΝΑΡΞΙΣ ΝΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ 10ης ΙΟΥΛΙΟΥ

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ :

ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΟΛΛΥΡΟΠΟΥΛΟΙ

Ἁγίου Ἀνδρέου 16, Τηλέφ. 23—59

Διαρκὴς παρακαταθήκη καὶ πώλησις εἰς οἱανδήποτε πο-σότητα μὲ τιμὰς ἐργοστασίου

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΝΤΑ

ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΥΠΟ ΤΟΥ κ. ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ

Ζον

Ἀπ' τὴ ταράτσα τοῦ στρα-τοπέδου τοῦ Λυμπεροπούλου μετὰ τὴν ἀπογευματινὴ παρά-κληση, ἀπελάμβανα κάθε σοῦρ-πο, τὴν θαυμασία θέα τῶν Πατρῶν, τοῦ κάμπου, τῶν βουνῶν καὶ τῆς θάλασσας καὶ τῆς λιμνοθάλασσας τοῦ Μεσο-λογγιοῦ, μὲ τὴν Ὀυξὰ στὸ βά-θος καὶ τὰ νησιὰ τῆς Κεφαλλω-νιᾶς καὶ τῆς Ἰθάκης. Εἶχα πάρει τὴν ἀπόφασι τοῦ θανάτου ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ μὲ κλείσανε στὸ μπουντροῦμι τῶν Ἐς—Ἐς οἱ μανιασμένοι Γερμανοὶ καὶ ἡ ψυχή μου ἔμαθε νὰ νικᾶ τὸ φό-βο καὶ μποροῦσε νὰ ὑποφέρῃ τὴ φρικτὴ ὥρα μεταξὺ τοῦ φό-βου καὶ τῆς ἀμφιβολίας—ἡ χει-ρότερη τοῦ θανάτου αὐτὴ τιμω-ρία—ποὺ δημιουργοῦσε ἡ ἀνη-συχία μὴν ἀνοίξῃ ἡ πόρτα τοῦ στρατοπέδου καὶ μπῆ ὁ Γερμα-νὸς ἀρχιφύλαξ καὶ φωνάξῃ κά-ποιους ἀπὸ μᾶς, γιὰ νὰ ἀντιμε-τωπίσουν τὸ ἐκτελεστικὸ ἀπό-σπασμα πίσω ἀπὸ τοὺς στρα-τῶνες καὶ γεμίσουν ἔπειτα μὲ τὰ κορμιὰ μας τοὺς ἀνοιγμένους λάκκους.

Ἤθελα τὸ μάτι μου νὰ χορ-τάσῃ ἀπ' τὴν ὄμορφη εἰκόνα ποὺ μοῦ ἔδινε τὸ ὑπέροχο Πα-τρινὸ τοπίο καὶ νὰ φύγω χαρού-μενος ἀπ' τὴ ζωή, μ' ἀκλόνη-τη πάντα τὴν πίστι, πῶς ἡ Ἑλ-λάδα θάταν μιὰ μέρα ἐλεύθερη καὶ στοργικὴ στὰ παιδιά της καὶ μεγάλη, ὅπως πάντα, στὴ δόξα. Στὸ τρίτο ἄσμα τῆς «Νύμ-φης τῆς Ἀβύδου» ὁ βάρδος τῆς Ἀγγλίας, ποὺ πέθανε σ' ὥρα καλὴ καὶ γεμάτη θριαμβο στὸ Μεσολόγγ, λόρδος Βύρων γρά-φει γιὰ τὸ σοῦρπο τῶν τόπων τῆς Πελοποννήσου: «Ὁ ἥλιος ποὺ πέφτει ὡραιότατος στὸ τέρ-μα τοῦ δρόμου του ἀργά, ἀργά, στὰ βουνὰ τῆς Πελοποννήσου, λάμπει ὄχι ὅπως στὰ βόρεια κλί-ματα, μὲ ἀμυδρὴ λάμψι. Εἶνε ἡ θερμὴ φλόγα ζωηροῦ φωτός, ποὺ δὲν τὴν σκιάζει κανένα σύν-νεφο. Αἱ ἀκτῖνες ποὺ ρίχνει στὴ ἤρεμο ἄβυσσο τῆς θάλασσας ποὺ χρυσώνουν τὰ τρέμοντα καὶ γιομάτα σπινθῆρες γαλανὰ νερά»

Αὐτὲς τὶς δύσεις τὶς χάρηκα στὴν πιὸ κρίσιμη ὥρα τῆς ζωῆς μου. Ἕνα βράδυ ἔλεγα, στὸν ὁδοντοτατρό Δαρλαμῆτσο, τὸν ταγματάρχη Ἀναγνωστάκη καὶ τὸν φιλόλογο Γιανναρᾶ, ποὺ ἦ-ταν κι' αὐτοὶ κλεισμένοι στὸ στρατόπεδο, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα ρεμ-βασμό μου στὸ τοπίο τῶν Πα-τρῶν, καὶ τῶν Αἰτωλικῶν Ἀλ-πεων τὴ βουνοσειρά, πόση σχέ-σι ἔχει ἡ πρωτεύουσα τοῦ Μω-ριᾶ μὲ τὴν παληὰ Αἰτωλία. Στὰ χρόνια τῆς δόξας τῆς Κα-λυδῶνος καὶ τῆς Πλευρῶνος με-τεφέρθηκε στὰς Πάτρας ἡ λα-τρεία τῆς μεγάλης θεᾶς Λαφρίας Ἀρτέμιδος. Καὶ ὅταν ἀργότερα πολύ, ἐρημώθηκε ἡ Καλυδὼν ἀπὸ τὸν Αὔγουστον τῆς Ρώμης καὶ οἱ Καλυδώνιοι, μετὰ τὴν νίκην τοῦ Ἀκτίου, κουβαλήθη-καν στὴ Νικόπολι γιὰ νὰ γί-νουν κάτοικοί της, τὸ ἄγαλμα τῆς Λαφρίας δόθηκε στοὺς Πα-τρινοὺς, οἱ ὁποῖοι τὸ μετέφεραν στὸ ναὸ τῆς Λαφρίας, ποὺ τὸν εἶχαν μέσα στὴν ἀκρόπολι. Τὸ ἄγαλμα αὐτὸ χρυσελεφάντινο, ἦταν ἔργο τῶν μεγάλων Ναυ-πακτίων γλυπτῶν Μένεχμου καὶ Σουΐδα.

Τὴν θεὰν Λαφρίαν Ἄρτεμιν οἱ ἀρχαῖοι Πατρινοὶ τιμοῦσαν μὲ μεγάλη γιορτὴ ποὺ ἐκαλεῖτο Λάφρεια, περισσότερο ἀπὸ τὴν Παναχαΐδα Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία ἐθεωρεῖτο προστάτις ὅλης τῆς Ἀχαΐας. Ὁ Ἀνακρέων εἶνε κα-τὰ μεγάλην πιθανότητα ὁ δη-μιουργὸς τῆς ἀκολούθου ὠδῆς γιὰ τὴν Λαφρίαν Ἄρτεμιν.

«Γονοῦ μασ' ἔλαφηβόλε
Ξανθὴ παῖ Διὸς ἀγρίων
... Δέσποιν' Ἄρτεμι θηρῶν.
. . . . . .
... θρασυκαρδίων
Ἀνδρῶν ἔγκαθρα πόλιν
χαίρουσ' οὐ γάρ ἀνημέρους
ποιμένες πολίτας».

Τὸ πρωῒ τῆς ἄλλης μέρας, ποὺ ἔλεγα στοὺς συμφυλακισμέ-νους μου τοὺς ἀρχαιολογικοὺς δεσμοὺς τῶν Πατρῶν καὶ τῆς Αἰτωλίας, δώδεκα Ναυπάκτιοι μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ πλοίαρχος Γεράσιμος Βρυτσινᾶς, ὁ διανο-μεὺς τοῦ ταχυδρομείου Ναυπά-κτου Γεώργιος Κοκκίνης, ὁ φοι-τητὴς Ἀλέξανδρος Παπανδρέου καὶ ἕνας ἄλλος ὀπαδὸς τοῦ Παπανδρέου, ὁ Πατρινὸς Ἀν-δρέας Μαλτσινόπουλος καὶ δέκα ἄλλοι Αἰγιῶτες καὶ Μωραΐτες, ποὺ δὲν ἤξερα τὰ ὀνόματά τους ἦταν ὁ φόρος τοῦ αἵματος τοῦ εἰκοσιτετραώρου στὴ δίψα τῆς Γερμανικῆς κακουργίας.

Οἱ Ναυπάκτιοι, σὰν συμπολί-τες μου, ὅταν ἄκουσαν τὰ ὀνό-ματά τους καὶ τοὺς πρόσταξαν νὰ πάρουν μαζί καὶ τὰ πράγμα-τά τους, πίστευσαν πῶς θὰ τοὺς μεταφέρουν στὸ στρατόπεδο τοῦ Χαϊδαρίου τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὴ Γερμανία. Καὶ πέ-ρασαν ὅλοι ἀπὸ μπροστά μου καὶ μοῦ φίλησαν τὸ χέρι καὶ τοὺς ἀπέδωσα μὲ θερμὸ ἀσπα-σμὸ τὴ συγκινητικὴ αὐτὴ ἐκδή-λωσι ποὺ τὴν ἄρχισε ὁ φοιτητὴς Παπανδρέου. Καὶ τοὺς Ναυπα-κτίους τοὺς μιμήθηκαν καὶ οἱ ἄλλοι... Στὸ πρόσωπο τοῦ Δη-μάρχου τοῦ Μεσολογγιοῦ ἀποχαιρετοῦσαν τὴν Πατρίδα... Σὲ λίγο ὅλοι ἔπεφταν ἀπὸ τὶς Γερ-μανικὲς σφαῖρες καὶ μεῖς γονα-τιστοὶ δεσμάτε γιὰ τὴ ψυχὴ τους. Καὶ ἐφεύγαν ὅλοι εἰς Χριστὸν ἑτοιμασμένοι. Γιατὶ κάθε Κυρια-κὴ στὸ στρατόπεδο καὶ πολλὲς φορὲς καὶ κάθε Πέμπτη ἐγίνετο λειτουργία, μὲ παπᾶ, ποὺ ἔστελ-λε ἡ Μητρόπολις καὶ ἐπακολου-θοῦσε μετάληψις τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο εἶχα προσέξει πόσοι—εἶ περισ-σότεροι—ἀπὸ τοὺς μελλοθανά-τους ἐπίστευαν, ἔστω καὶ τὴν τελευταία ὥρα στὴ Θεία Μεγα-λειότητα, ποὺ κυριαρχεῖ τοῦ κόσμου καὶ προστατεύει τὴν ἀν-θρώπινη ψυχὴ πέραν τοῦ φθαρ-τοῦ αὐτοῦ κόσμου, ὅπου τὸ φῶς εἶνε ἄσβεστο καὶ ἡ ζωὴ ἀτελεύ-τητη. Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ τὴ πόρτα τοῦ στρατοπέδου καὶ μπῆ ὁ Γερμα-νὸς ἀρχιφύλαξ καὶ φωνάξῃ κά-ποιους ἀπὸ μᾶς, γιὰ νὰ ἀντιμε-τωπίσουν τὸ ἐκτελεστικὸ ἀπό-σπασμα πίσω ἀπὸ τοὺς στρα-τῶνες καὶ γεμίσουν ἔπειτα μὲ τὰ κορμιὰ μας τοὺς ἀνοιγμένους λάκκους.

Ἤθελα τὸ μάτι μου νὰ χορ-τάσῃ ἀπ' τὴν ὄμορφη εἰκόνα ποὺ μοῦ ἔδινε τὸ ὑπέροχο Πα-τρινὸ τοπίο καὶ νὰ φύγω χαρού-μενος ἀπ' τὴ ζωή, μ' ἀκλόνη-τη πάντα τὴν πίστι, πῶς ἡ Ἑλ-λάδα θάταν μιὰ μέρα ἐλεύθερη καὶ στοργικὴ στὰ παιδιά της καὶ μεγάλη, ὅπως πάντα, στὴ δόξα. Στὸ τρίτο ἄσμα τῆς «Νύμ-φης τῆς Ἀβύδου» ὁ βάρδος τῆς Ἀγγλίας, ποὺ πέθανε σ' ὥρα καλὴ καὶ γεμάτη θριαμβο στὸ Μεσολόγγ, λόρδος Βύρων γρά-φει γιὰ τὸ σοῦρπο τῶν τόπων τῆς Πελοποννήσου: «Ὁ ἥλιος ποὺ πέφτει ὡραιότατος στὸ τέρ-μα τοῦ δρόμου του ἀργά, ἀργά, στὰ βουνὰ τῆς Πελοποννήσου, λάμπει ὄχι ὅπως στὰ βόρεια κλί-ματα, μὲ ἀμυδρὴ λάμψι. Εἶνε